

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 4
im. ks. prof. Józefa Tischnera w Poznaniu

opracowane na podstawie: ustawy z dnia 13 maja 2016 roku o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich - art 22b i następne (tj. Dz.U. z 2024 poz. 560)

Preambuła

Niniejszy dokument został stworzony w trosce o bezpieczeństwo małoletnich oraz w celu ochrony ich godności i poszanowania praw. Jest on zbiorem zasad, norm i działań mających na celu zagwarantowanie prawidłowego rozwoju uczniów naszej szkoły. Każdy pracownik naszej szkoły zobowiązany jest dbać o prawidłowy rozwój dzieci i przestrzegać zarządzeń i procedur określonych w niniejszym dokumencie.

Spis treści

Preambuła

1. Rozdział I - Postanowienia ogólne.
 2. Rozdział II - Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich.
 3. Rozdział III - Zasady bezpiecznych relacji w ZSO nr 4.
 4. Rozdział IV - Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników.
 5. Rozdział V - Procedury interwencji oraz osoby odpowiedzialne – zasady ogólne.
 6. Rozdział VI - Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia małoletniego przez pracownika ZSO nr 4 lub inną osobę dorosłą.
 7. Rozdział VII - Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia małoletniego przez rodzica lub osobę najbliższą.
 8. Rozdział VIII - Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia małoletniego przez rówieśników.
 9. Rozdział IX - Zasady ochrony wizerunku małoletniego.
 10. Rozdział X - Zasady dostępu małoletnich do Internetu oraz ochrony przed szkodliwymi treściami.
 11. Rozdział XI - Monitoring stosowania Standardów.
 12. Przepisy końcowe.
- Załącznik nr 1. Czynniki ryzyka krzywdzenia małoletniego
Załącznik nr 2. Symptomy krzywdzenia małoletniego
Załącznik nr 3. Zasady bezpiecznej relacji personelu z małoletnim
Załącznik nr 4. Zasady bezpiecznej relacji pomiędzy małoletnimi
Załącznik nr 5. Karta interwencji
Załącznik nr 6. Notatka służbowa
Załącznik nr 7. Wniosek o wgląd w sytuację małoletniego
Załącznik nr 8. Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa

ROZDZIAŁ I

Postanowienia ogólne

§ 1. Celem Standardów przyjętych w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 4 im. ks. prof. J. Tischnera jest:

1. Uświadomienie wszystkim pracownikom ZSO nr 4, jak istotne jest podejmowanie działań mających na celu ochronę małoletnich przed krzywdzeniem.
2. Określenie zakresów odpowiedzialności poszczególnych osób za bezpieczeństwo małoletnich będących pod opieką pracowników ZSO nr 4.
3. Określenie działań edukacyjnych, profilaktycznych i interwencyjnych mających na celu zapewnienie małoletnim bezpieczeństwa.
4. Określenie, a następnie podjęcie odpowiednich działań w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletnich lub bezpośredniego zagrożenia ich bezpieczeństwa.

§ 2.

1. Wszyscy pracownicy ZSO nr 4 kierują się jedną, główną zasadą - zawsze działają dla dobra małoletniego i z myślą o jego najlepszym interesie.
2. Wszystkie osoby wchodzące w skład personelu ZSO nr 4 traktują małoletnich z szacunkiem i zawsze biorą pod uwagę ich potrzeby. Wszyscy pracownicy, realizując te cele, działają zgodnie z prawem, wewnętrznymi przepisami oraz zgodnie z własnymi umiejętnościami i kompetencjami.

§ 3. Ilekroć w dalszych przepisach jest mowa bez bliższego określenia o:

1. **Standardach** - należy przez to rozumieć Standardy Ochrony Małoletnich.
2. **Małoletnim** - należy przez to rozumieć każdą osobę, która nie jest pełnoletnia.
3. **Personelu** - należy przez to rozumieć każdą osobę pełnoletnią podejmującą działania na rzecz małoletniego pozostającego na terenie ZSO nr 4; z wyłączeniem rodziców i pełnoletnich uczniów.
4. **Pracowniku** - należy przez to rozumieć osobę, którą łączy stosunek pracy z ZSO nr 4.
5. **Nauczycielu** - należy przez to rozumieć pracownika pedagogicznego szkoły zatrudnionego w ZSO nr 4.
6. **Wychowawcy** - należy przez to rozumieć nauczyciela, któremu opiece powierzono jeden oddział w ZSO nr 4.
7. **Rodzicu** - należy przez to rozumieć rodziców, a także opiekuna prawnego małoletniego lub osobę (podmiot) sprawujący pieczę zastępczą.
8. **Dyrektorze** - należy przez to rozumieć Dyrektora Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 4 w Poznaniu.
9. **Radzie Pedagogicznej** - należy przez to rozumieć organ kolegialny ZSO nr 4 w zakresie realizacji jej statutowych dotyczących kształcenia, wychowania, opieki.
10. **Radzie Rodziców** - należy przez to rozumieć Radę Rodziców ZSO nr 4.
11. **Samorządzie Uczniowskim** - należy przez to rozumieć Samorząd Uczniowski XVII LO i Samorząd Uczniowski SP nr 47.

12. **Krzywdzeniu** – należy przez to rozumieć każde zamierzone lub niezamierzone działanie, lub zaniechanie działania wobec małoletnich przez osoby fizyczne, które narusza jego dobra. Krzywdzeniem jest przemoc fizyczna, emocjonalna, seksualna.
13. **Zaniedbaniu** - należy przez to rozumieć niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego, nie zapewnienie mu bezpieczeństwa, odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak nadzoru w czasie wolnym oraz odpowiedniej opieki podczas wypełniania obowiązku szkolnego.
14. **Zgodzie rodzica** - należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców. W przypadku rozpoznania braku porozumienia między rodzicami małoletniego wymagana jest zgoda obojga rodziców lub skierowanie sprawy do sądu rodzinnego.
15. **Osobie odpowiedzialnej za realizację Standardów Ochrony Małoletnich** – należy przez to rozumieć Dyrektora ZSO nr 4 lub wyznaczonego przez niego pracownika sprawującego nadzór nad realizacją Polityki Ochrony Dzieci w szkole.
16. **Osobie odpowiedzialnej za Internet** - należy przez to rozumieć wyznaczonego przez Dyrektora szkoły pracownika, sprawującego nadzór nad korzystaniem z Internetu przez dzieci na terenie szkoły oraz nad bezpieczeństwem dzieci w Internecie.
17. **Osobie Godnej Zaufania** - należy przez to rozumieć osobę wyznaczoną przez Dyrektora ZSO nr 4 do przyjmowania zgłoszeń w sprawach objętych standardami bezpośrednio od małoletnich, personelu i innych osób oraz nadawania im dalszego biegu.
18. **Danych osoby małoletniej** - należy przez to rozumieć każdą informację umożliwiającą identyfikację dziecka.

ROZDZIAŁ II

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich

§ 4. Obowiązek zapoznania się z czynnikami ryzyka i symptomami krzywdzenia małoletnich.

1. Pracownicy ZSO nr 4 mają wiedzę i w trakcie swojej pracy zwracają uwagę na czynniki mogące zagrażać małoletnim oraz na symptomy, które mogą wskazywać na możliwość krzywdzenia ich.
2. Za czynniki ryzyka rozumie się takie wskaźniki, które mogą zwiększać ryzyko krzywdzenia małoletniego opisane w załączniku nr 1 do niniejszych Standardów.
3. Za symptomy krzywdzenia rozumie się takie wskaźniki, które mogą wskazywać na krzywdzenie małoletniego określone w załączniku nr 2 do niniejszych Standardów.

§ 5. Rozpoznawanie czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia małoletnich

1. Zrozumienie czynników ryzyka oraz symptomów krzywdzenia małoletnich i umiejętne ich rozpoznawanie pomagają w:
 - a) zidentyfikowaniu małoletnich bardziej narażonych na krzywdzenie,
 - b) planowaniu działań profilaktycznych (zapobiegawczych) skierowanych do rodzin i samych małoletnich,
 - c) przerwaniu krzywdzenia małoletnich.

2. Incydent naruszenia dobra małoletniego: sytuacja jednorazowa, w której dochodzi do naruszenia dobra małoletniego lub zdarzenie zagrażające dobru małoletniego.

3. Znaczenie symptomów i czynników ryzyka:

a) rozpoznanie pojedynczych czynników ryzyka oraz symptomów krzywdzenia wymagają reakcji,

b) rozpoznanie ich nie oznacza jednoznacznego krzywdzenia małoletniego, nie powinno prowadzić również do automatycznego sformułowania podejrzenia krzywdzenia.

c) gdy liczba tych czynników i symptomów rośnie lub jeden czynnik lub symptom się nasila, konieczne jest dokładne obserwowanie małoletniego i/lub rodziny w celu możliwie niezwłocznego podjęcia decyzji o sformułowaniu podejrzenia krzywdzenia.

4. Znaczenie incydentów naruszenia dobra małoletniego:

a) rozpoznane pojedyncze incydenty naruszenia bezpieczeństwa małoletniego, szczególnie jeśli mają miejsce na terenie ZSO nr 4, wymagają natychmiastowej reakcji,

b) incydenty, jeżeli niosą dalsze skutki dla dobra małoletniego mogą być rozpoznane jako symptom krzywdzenia, szczególnie gdy nie uda się zabezpieczyć dobra małoletniego i innych małoletnich lub im zapobiec.

§ 6. Postępowanie profilaktyczne.

1. Reakcja na incydent naruszenia bezpieczeństwa małoletniego:

a) każdy nauczyciel przy wsparciu personelu podejmuje niezwłoczne działania mające na celu doraźne zabezpieczenie dobra i bezpieczeństwa małoletniego i innych małoletnich w toku bieżącej pracy opiekuńczej, wychowawczej i dydaktycznej.

b) jeżeli incydent ma dalsze konsekwencje lub skutki, szczególnie gdy nie uda się zabezpieczyć dobra małoletniego i innych małoletnich w wyniku reakcji, nauczyciel przy wsparciu personelu podejmuje dalsze działania, o których mówi się w punkcie 2. traktując ten incydent jako symptom krzywdzenia.

2. Reakcja na rozpoznany czynnik ryzyka, symptom:

Jeżeli nauczyciel lub osoba z personelu rozpoznaje czynniki ryzyka, symptomy krzywdzenia małoletniego, powinien natychmiast zareagować realizując poniższe kroki lub postępując zgodnie z odpowiednią do sytuacji procedurą interwencji określoną w dalszej części Standardów:

a) **Działania doraźne:** Każdy nauczyciel przy wsparciu personelu podejmuje niezwłoczne działania mające na celu zabezpieczenie dobra i bezpieczeństwa małoletniego i innych małoletnich w toku bieżącej pracy opiekuńczej, wychowawczej i dydaktycznej oraz wyjaśnienie okoliczności zajścia.

b) **Informowanie dyrektora/wicedyrektora:** Jeśli czynniki ryzyka oraz symptomy są zauważane przez nauczyciela, przez personel lub inną osobę dorosłą, informuje się o tym pisemnie dyrektora lub Osobę Godną Zaufania, którzy podejmują dalsze działania.

c) **Monitorowanie sytuacji:** Pracownicy regularnie sprawdzają sytuację i dobrostan małoletnich, u których widoczne są czynniki ryzyka lub symptomy krzywdzenia.

d) **Rozmowa profilaktyczna z rodzicami:** Jeśli pracownicy ZSO nr 4 zidentyfikują czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia, rozmawiają o tym z rodzicami, przekazując informacje o dostępnym wsparciu, takim jak pomoc psychologiczna czy materialna, i motywują do szukania pomocy, jeżeli zachodzi taka potrzeba.

e) **Sformułowanie podejrzenia krzywdzenia:** w przypadku ponownego występowania incydentów naruszenia bezpieczeństwa małoletniego lub w sytuacji, gdy liczba czynników ryzyka i symptomów rośnie, możliwie niezwłocznie formułuje się podejrzenie krzywdzenia małoletniego zgodnie z procedurami omówionymi w dalszej części Standardów.

ROZDZIAŁ III

Zasady bezpiecznych relacji w ZSO nr 4

§ 7.

1. Zasada działania dla dobra małoletniego: nadrzędną zasadą, którą wszyscy pracownicy muszą przestrzegać, jest podejmowanie działań z myślą o dobru małoletniego i w jego najlepszym interesie.
2. Profesjonalna relacja z małoletnim: personel zobowiązany jest utrzymywać profesjonalne relacje z małoletnimi mieszczące się w granicach jego powierzonych zadań i pełnionej roli.
3. Adekwatna reakcja i działanie: każda reakcja, komunikat lub działanie pracownika wobec małoletniego powinny być dostosowane do konkretnej sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe również wobec innych małoletnich. W sytuacjach budzących wątpliwości co do przyjętego sposobu postępowania należy sporządzić notatkę służbową.
4. Szacunek i uwzględnianie potrzeb małoletnich: pracownicy traktują małoletnich z szacunkiem, biorąc pod uwagę ich godność i rozpoznając ich potrzeby.

§ 8. Sformułowanie zasad bezpiecznych relacji.

1. Zasady bezpiecznej relacji dorosłych z małoletnimi: zasady bezpiecznej relacji personelu z małoletnimi znajdują się w załączniku nr 3 do niniejszej Standardów.
2. Zasady bezpiecznej relacji między małoletnimi: zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi są opisane w załączniku nr 4 do Standardów.

ROZDZIAŁ IV

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników

§ 9. Rekrutacja Pracowników.

1. Rekrutacja pracowników w ZSO nr 4 jest prowadzona zgodnie z obowiązującymi przepisami, takimi jak Karta Nauczyciela, ustawa o pracownikach samorządowych, Kodeks pracy, a także ustawa o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich

§ 10. Zapewnienie kwalifikacji pracowników.

1. Dyrekcja ZSO nr 4 dba o to, aby wszyscy zatrudnieni, w tym osoby na umowę zlecenie, wolontariusze i praktykanci, mieli odpowiednie kwalifikacje do pracy z małoletnimi, byli dla nich bezpieczni, oraz podzielali wartości wyrażone w naszych Standardach.

§ 11. Wymagania przed zatrudnieniem nauczyciela.

1. Przed zatrudnieniem nauczyciela pracodawca wymaga oświadczenia o pełnej zdolności do czynności prawnych, braku postępowania karnego w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przewinienie dyscyplinarne oraz informacji z Krajowego Rejestru Karnego potwierdzającego niekaralność.

2. Nauczyciel nie musi przedstawiać informacji o niekaralności, jeśli jest ponownie zatrudniony w tej samej szkole w ciągu 3 miesięcy od poprzedniego zakończenia stosunku pracy.

§ 12. Zatrudnienie osób niebędących nauczycielami.

1. Przy zatrudnianiu osób niebędących nauczycielami pracodawca wymaga oświadczenia o pełnej zdolności do czynności prawnych, braku postępowania karnego w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przewinienie dyscyplinarne oraz informacji z Krajowego Rejestru Karnego potwierdzającego niekaralność.

§ 13. Przed zatrudnieniem pracownika na stanowisku niepedagogicznym.

1. Przed zatrudnieniem pracownika na stanowisku niepedagogicznym pracodawca wymaga oświadczenia o pełnej zdolności do czynności prawnych, a także dodatkowo, w przypadku stanowisk urzędniczych, informacji o niekaralności i prowadzeniu działalności gospodarczej.

§ 14. Sprawdzenie w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym.

1. Przed zatrudnieniem pracownika lub nawiązaniem z osobą innej formy współpracy skutkującej działaniem na terenie ZSO nr 4, dyrektor jest zobowiązany sprawdzić tę osobę w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym [także w rejestrze z dostępem ograniczonym i Rejestrze Państwowej Komisji]. Potrzebne są do tego dane takie jak imię, nazwisko, data urodzenia, pesel, nazwisko rodowe, imię ojca i imię matki.

§ 15. Dodatkowe wymagania przed zatrudnieniem/nawiązaniem współpracy.

1. Przed zatrudnieniem pracownika oraz nawiązaniem współpracy z inną osobą fizyczną lub prawną na terenie ZSO nr 4 pracodawca wymaga:

a) dostarczenia informacji z Krajowego Rejestru Karnego;

b) oświadczenia o państwach zamieszkania innych niż Rzeczpospolita Polska w ciągu ostatnich 20 lat, a także, jeżeli dotyczy, informacji z rejestru karnego z innych państw;

c) obywateli innych państw, a także osoby zamieszkujące w innych krajach niż Rzeczpospolita Polska w ciągu ostatnich 20 lat muszą dostarczyć informację z rejestru karnego danego kraju. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas osoba składa pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego (przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, handlu ludźmi, znęcania się), w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego (handlu ludźmi, znęcania się) oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się

do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

3. W treści oświadczeń składanych pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

ROZDZIAŁ V

Procedury interwencji oraz osoby odpowiedzialne – zasady ogólne

§ 16. Podejrzenie krzywdzenia małoletniego

1. Podejrzewane krzywdzenie małoletnich może przybierać różne formy, mieć skutki o różnym poziomie i obejmować różne sytuacje incydentalne lub powtarzające się w czasie. W Standardach klasyfikujemy podejrzenia krzywdzenia małoletnich jako podejrzenia:

- a) przestępstwa przeciwko małoletniemu (na przykład wykorzystanie seksualne, nękanie, znęcanie się, pobicie),
- b) innych form krzywdzenia małoletniego, które nie są przestępstwem, takie jak krzyki, kary fizyczne, poniżanie, dyskryminacja, itp.
- c) zaniedbanie podstawowych potrzeb życiowych małoletniego (na przykład związanych z jedzeniem, higieną czy zdrowiem a także potrzeb emocjonalnych).

2. Zatajenie posiadanych informacji o krzywdzeniu małoletniego lub podejrzeniu krzywdzenia małoletniego jest uznawane za formę krzywdzenia ze strony osoby zatajającej. Za zatajenie rozumie się również brak reakcji na zgłoszenie podjęte bezpośrednio od osoby małoletniej.

§ 17. Podstawowe zasady postępowania

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego interweniuujemy uwzględniając status osoby sprawczej (w tym: personel, nauczyciel, rodzice, inne osoby dorosłe, inny małoletni) oraz charakter krzywdzenia (jego powtarzalność, czas trwania oraz ciężar skutków).
2. Nieodłącznym elementem podjętej interwencji jest postępowanie profilaktyczne poprzedzające sformułowanie podejrzenia opisane w § 6.
3. W ZSO nr 4 mamy Osobę Godną Zaufania, do której małoletni mogą zgłaszać naruszenie własnych dóbr (krzywdy) oraz która zbiera informacje o incydentach naruszenia dobra małoletnich, czynnikach ryzyka i symptomach krzywdzenia.
4. Jeśli rodzice zgłosili krzywdzenie, wychowawca lub Osoba Godna Zaufania wzywa ich na spotkanie wyjaśniające i sporządza notatkę z tego spotkania.
5. W ZSO nr 4 każda osoba z personelu jest gotowa być dla małoletniego Osobą Zaufania, czyli przyjąć bezpośrednio od małoletniego zgłoszenie w dogodnej dla niego formie.

6. Małoletni zgłaszający podejrzenie krzywdzenia innego małodetniego lub swoje jest obejmowany szczególną ochroną.

§ 18. Postępowanie podstawowe w przypadku podejrzenia krzywdzenia:

1. Osoba z personelu po sformułowaniu podejrzenia krzywdzenia małodetniego tworzy notatkę służbową i przekazuje informację Osobie Godnej Zaufania.
2. Osoba z personelu, który podejmuje informację bezpośrednio od małodetniego o naruszeniu jego dóbr (krzywdzie) staje się Osobą Zaufania.
3. Osoba Zaufania informuje małodetniego, że zajmie się jego zgłoszeniem i upewnia się, że sporządzona i przekazywana dalej notatka służbowa zawiera wszystkie informacje uzyskane od małodetniego wraz z kontekstem ich uzyskania oraz dodatkowymi wyjaśnieniami.
4. Osoba Godna Zaufania zakłada kartę interwencji (załącznik nr 5 do Standardów).

§ 19. Plan pomocy małodetniemu

1. Po wstępnym wyjaśnieniu podejrzenia krzywdzenia Osoba Godna Zaufania wzywa rodziców i informuje ich o podejrzeniu krzywdzenia, co stanowi pierwszy krok w tworzeniu planu pomocy małodetniemu.
2. Osoba Godna Zaufania tworząc plan pomocy współpracuje z osobami zaufania i innymi pracownikami ZSO nr 4.
3. Plan pomocy małodetniemu obejmuje:
 - a) działania szkoły dla zapewnienia bezpieczeństwa małodetniemu, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia jako pierwszy krok planu,
 - b) rozpoznanie potrzeb małodetniego w związku z zaistniałą sytuacją,
 - c) formy wsparcia oferowane małodetniemu przez szkołę wraz z osobami mającymi je realizować,
 - d) propozycje skierowania małodetniego do specjalistycznej pomocy, w tym zewnętrznej.
- 4) Osoba Godna Zaufania wraz z pracownikami współpracującymi monitoruje realizację planu, informując Dyrektora/ wicedyrektora i rodziców.

§ 20. Zespół Interwencyjny

1. W przypadkach bardziej skomplikowanych, dotyczących krzywdzenia małodetniego, Dyrektor powołuje zespół interwencyjny, który sporządza plan pomocy małodetniemu opisany w § 19.
2. W skład zespołu wchodzi przynajmniej Osoba Godna Zaufania oraz Osoba Zaufania oraz inni pracownicy wskazani przez Dyrektora, zgodnie z zaistniałą potrzebą.
3. Zespół bazuje na informacjach Osoby Godnej Zaufania i innych jego członków, sporządzając plan.
4. Jeśli rodzice zgłosili krzywdzenie, zespół wzywa ich na spotkanie wyjaśniające.
5. Zespół może zaproponować zdiagnozowanie sytuacji w zewnętrznej, bezstronnej instytucji.

§ 21. Brak Potwierdzenia Podejrzenia: jeśli podejrzenie zostało wykluczone rodzice są informowani o zaistniałej sytuacji na piśmie.

§ 22. Obowiązek natychmiastowego działania w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dotkliwego w skutkach

1. Jeśli małoletni jest zagrożony krzywdzeniem dotkliwym w skutkach, w szczególności przemocą z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystaniem seksualnym lub zagrożone jest jego życie, niezwłocznie powinno się wezwać odpowiednie służby (np. policję, pogotowie ratunkowe pod numerem alarmowym 112, 997 lub 998).
2. Pracownik, który pierwszy zauważył zagrożenie, niezwłocznie, w tym z pomocą innych osób z personelu dokonuje poinformowania rodziców małoletniego oraz służb i wypełnia kartę interwencji.
3. Jeśli po wstępnym wyjaśnieniu podejrzewa się popełnienie przestępstwa (również o innym charakterze niż wymienione w ust. 1), Dyrektor składa zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa do policji lub prokuratury oraz wszczyna procedury „Niebieskiej Karty”.
4. Dokładne informacje wraz z uzasadnieniem wezwania służb oraz zaangażowania instytucji są rejestrowane na karcie interwencji.
5. Dalsze postępowanie zależy od kompetentnych instytucji.

§ 23. Dokumentacja i tajemnica

1. W trakcie i po interwencji Osoba Godna Zaufania lub Zespół Interwencyjny uzupełnia kartę interwencji (załącznik nr 5 do Standardów).
2. Wszyscy pracownicy i osoby posiadające informacje o krzywdzeniu zobowiązani są do zachowania tajemnicy względem osób trzecich (w tym personelu nieangażowanego w sprawę na żadnym jej etapie).
3. Do kart interwencji oraz dokumentów z tym związanych mają dostęp jedynie upoważnione przez Dyrektora osoby wymienione enumeratywnie.

ROZDZIAŁ VI

Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia małoletniego przez pracownika ZSO nr 4 lub inną osobę dorosłą

§ 24. Podejrzenie krzywdzenia przez osobę z personelu ZSO nr 4.

1. Jeśli pracownik ZSO nr 4 podejrzewa, że małoletni jest krzywdzony (w tym na podstawie zgłoszenia rodziców lub małoletniego), przygotowuje notatkę służbową, którą przekazuje Dyrektorowi za pośrednictwem Osoby Godnej Zaufania. Wzór notatki jest w załączniku nr 6 do Standardów.
2. Jeżeli zgłoszenie podejrzenia dotyczy Osoby Godnej Zaufania przekazanie informacji, o którym mowa w pkt. 1. kieruje się bezpośrednio do Dyrektora.
3. Jeżeli zgłoszenie podejrzenia dotyczy Dyrektora przekazanie informacji o którym mowa w pkt. 1. odbywa się w trybie rozpatrywania skarg i wniosków do właściwego organu.
4. Wyjaśnienia w sprawie zgłaszanej prowadzi Osoba Godna Zaufania przy wsparciu Osoby Zaufania za wiedzą i zgodą Dyrektora lub Dyrektor osobiście za wyłączeniem sytuacji opisanej w pkt. 3., gdy jest ono prowadzone przez właściwy organ.

§ 25. Działania w przypadku krzywdzenia przez osobę z personelu.

1. Jeżeli osoba z personelu ZSO nr 4 jest podejrzewana o krzywdzenie małoletniego lub małoletnich, Dyrektor podejmuje samodzielnie lub przy wsparciu Osoby Godnej Zaufania, adekwatne do sytuacji kroki:

- a) natychmiast odsuwa osobę z personelu od wykonywania czynności z małoletnimi do czasu wyjaśnienia sprawy,
- b) podejmuje czynności wyjaśniające, w tym przynajmniej rozmawia z małoletnim i innymi z szacunkiem, starając się zrozumieć sytuację,
- c) przeprowadza dyscyplinującą rozmowę z osobą z personelu, przedstawiając możliwe konsekwencje łamania Standardów.

2. Następnie Dyrektor ocenia czy konieczne jest i postępuje adekwatnie z przepisami w zakresie:

- a) podjęcia działań dyscyplinarnych wobec pracownika wynikających np. z Karty Nauczyciela lub Kodeksu pracy,
- b) zgłoszenia, do policji lub prokuratury, jeżeli podejrzenie nosi znamiona uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa, korzystając z wzoru w załączniku nr 7.

Dalsze postępowanie zależy od kompetentnych instytucji i służb.

3. Osoba Godna Zaufania podejmuje, adekwatne do sytuacji kroki:

- a) rozmawia z małoletnim i innymi, szanując ich godność,
- b) tworzy plan pomocy małoletniemu samodzielnie lub wspólnie z innymi pracownikami,
- c) rozmawia z rodzicami, przedstawiając plan pomocy małoletniemu,
- d) współpracuje z rodzicami i innymi nauczycielami w realizacji planu.

§ 26. Działania w przypadku krzywdzenia ze strony osoby dorosłej niebędącej personelem i rodzicem.

1. Dyrektor ocenia czy zasadne jest sformułowanie podejrzenia popełnienia przestępstwa i gdy ma to miejsce zgłasza je do policji lub prokuratury, korzystając z wzoru w załączniku nr 7.

2. Osoba Godna Zaufania podejmuje, adekwatne do sytuacji kroki:

- a) rozmawia z małoletnim i innymi, szanując ich godność,
- b) tworzy plan pomocy małoletniemu samodzielnie lub wspólnie z innymi pracownikami,
- c) rozmawia z rodzicami, przedstawiając plan pomocy małoletniemu,
- d) współpracuje z rodzicami i innymi nauczycielami w realizacji planu.

ROZDZIAŁ VII

Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia małoletniego przez rodzica lub osobę najbliższą

§ 27. Podejrzenie krzywdzenia przez rodziców

1. Jeśli pracownik ZSO nr 4 podejrzewa, że małoletni jest krzywdzony przez rodziców, tworzy notatkę służbową, którą przekazuje Dyrektorowi za pośrednictwem Osoby Godnej Zaufania. Wzór notatki jest w załączniku nr 6 do Standardów.

2. Jeśli zgłoszenie krzywdzenia pochodzi od małoletniego, pracownik ZSO nr 4 wysłuchuje go, tworząc notatkę służbową (załącznik nr 6) i informując o tym Osobę Godną Zaufania.

§ 28. Działania w przypadku krzywdzenia ze strony osób najbliższych.

1. Jeśli rodzice są podejrzani o krzywdzenie małoletniego, prowadzi się z nimi czynności profilaktyczne opisane w § 6.
2. Po wyczerpaniu czynności opisanych w § 6 lub w sytuacji, gdy o krzywdzenie jest podejrzewana inna niż rodzic osoba spokrewniona lub najbliższa, tj. po sformułowaniu podejrzenia krzywdzenia, Dyrektor samodzielnie lub wspólnie z Osobą Godną Zaufania lub z zespołem interwencyjnym podejmuje, następujące i adekwatne do sytuacji działania:
 - a) niezwłocznie zabezpiecza dobro małoletniego w ramach posiadanych środków i możliwości od wykonywania czynności z małoletnimi do czasu wyjaśnienia sprawy,
 - b) podejmuje się czynności wyjaśniające, w tym przynajmniej rozmawia z małoletnim i innym członkiem rodziny niepodejrzewanym o krzywdzenie małoletniego okazując rozmówcom szacunek i starając się zrozumieć sytuację.
3. Następnie Dyrektor po konsultacji z pracownikami zaangażowanymi w sprawę, ocenia konieczność dalszych działań i postępuje samodzielnie lub z pomocą Osoby Godnej Zaufania, adekwatnie z przepisami prawa, przynajmniej jedną z poniższych ścieżek:
 - a) przeprowadza dyscyplinującą rozmowę z rodzicami, przedstawiając możliwe konsekwencje łamania Standardów, odnotowując ich współpracę w rozmowie i podejmowaniu działań naprawczych,
 - b) zgłasza zaniedbanie lub przemoc ze strony rodziców, które kieruje się do lokalnego ośrodka pomocy społecznej z adnotacją o potrzebie pomocy rodzinie lub poprzez wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”,
 - c) zgłasza wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny szczególnie w sytuacji zagrożenia dobra małoletniego,
 - d) zgłasza podejrzenie popełnienia przestępstwa do prokuratury lub na policję, szczególnie dopilnowując tego obowiązku w przypadku przestępstw ściganych z urzędu.
4. Dalsze postępowanie zależy od kompetentnych instytucji i służb.

§ 29. Diagnoza sytuacji i plan pomocy małoletniemu.

1. Osoba Godna Zaufania podejmuje, adekwatne do sytuacji kroki:
 - a) rozmawia z małoletnim i innymi, szanując ich godność,
 - b) tworzy plan pomocy małoletniemu samodzielnie lub wspólnie z innymi pracownikami,
 - c) informuje rodziców oraz opiekunów małoletniego nie będących sprawcami krzywdzenia o działaniach podejmowanych,
 - d) współpracuje z opiekunami i innymi nauczycielami w realizacji planu.
2. W przypadku jednorazowej przemocy fizycznej lub psychicznej, gdy rodzice nie współpracują, Dyrektor składa wniosek do sądu rodzinnego (załącznik nr 7).
3. Osoba Godna Zaufania informuje Dyrektora o swoich działaniach, monitorując sytuację małoletniego i organizując wsparcie.

ROZDZIAŁ VIII

Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia małoletniego przez rówieśników

§ 30. Krzywdzenie małoletniego przez innych małoletnich w placówce.

1. Jeśli pracownik podejrzewa, że małoletni jest krzywdzony przez innych małoletnich na terenie ZSO nr 4 przygotowuje notatkę służbową i przekazuje informację wychowawcy. Wzór notatki jest w załączniku nr 6 do Standardów.
2. Jeśli zgłoszenie pochodzi od małoletniego, pracownik ZSO nr 4 wysłuchuje go bez obecności innych osób małoletnich, sporządza notatkę służbową i powiadamia wychowawcę.
3. Wychowawca informuje Osobę Godną Zaufania, a w ich obecności przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z osobą poszkodowaną i uczniami podejrzanymi.
4. Osoba Godna Zaufania wraz z wychowawcą opracowuje plan pomocy małoletniego, oddzielnie dla sprawcy/ów i poszkodowanego.
5. Wychowawca monitoruje sytuację małoletniego we współpracy z Osobą Godną Zaufania i rodzicami/opiekunami.

§ 31. Rozmowy w sprawie krzywdzenia w placówce.

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innych małoletnich na terenie ZSO nr 4 (np. na zajęciach), należy przeprowadzić osobno rozmowę wyjaśniającą z małoletnim podejrzanym i jego rodzicami, a także rozmowę z małoletnim krzywdzonym i jego rodzicami. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji (zał. nr 5). Oddzielne karty są dla małoletniego krzywdzącego i krzywdzonego.
2. W trakcie rozmów należy upewnić się, że małoletni podejrzewany o krzywdzenie sam nie jest krzywdzony przez inne osoby. W przypadku potwierdzenia, należy zastosować odpowiednie procedury zawarte w Standardach.
3. Rozmowa wspólna może odbyć się jako jeden z punktów planów pomocy małoletnim po zaakceptowaniu takiego rozwiązania przez wszystkie zainteresowane strony.

§ 32. Jednorazowa krzywda spowodowana przez małoletniego w ZSO nr 4.

1. Jeśli małoletni doświadcza jednorazowej i jednocześnie dotkliwej krzywdy, w szczególności o charakterze przemocy fizycznej, psychicznej lub seksualnej, Dyrektor składa wniosek do sądu rodzinnego o wszczęcie postępowania w sprawie o demoralizację (w przypadku, gdy sprawcą jest małoletni w wieku co najmniej 10 lat).
2. W przypadku sytuacji jednorazowej krzywdy, w tym dotkliwej, gdy sprawcą jest osoba poniżej 10 roku życia stosuje się postępowanie wskazane w § 6. traktując ten incydent jako symptom krzywdzenia małoletniego sprawcy.

§ 33. Plan pomocy

1. We współpracy z rodzicami małoletniego opracowuje się plan pomocy.
2. W planie pomocy dla małoletniego podejrzanego należy uwzględnić działania nakierowane na zmianę jego niepożądanych i problemowych zachowań.

§ 34. Krzywdzenie poza ZSO nr 4.

1. Jeśli małoletni krzywdzący nie uczęszcza do ZSO nr 4, również, gdy krzywda nastąpiła poza terenem ZSO nr 4, organizuje się rozmowy z małoletnim krzywdzonym, ewentualnymi innymi świadkami i rodzicami małoletniego krzywdzonego informując o dostępnych formach wsparcia.
2. W uzasadnionych przypadkach Dyrektor podejmuje dalsze kroki prawne opisane w Standardach.

§ 35. Małoletni podejrzany o przestępstwo.

1. Jeśli małoletni podejrzany o krzywdzenie ma 13-17 lat i jego zachowanie jest czynem karalnym, należy poinformować sąd rodzinny o możliwości popełnienia czynu karalnego przez nieletniego.

§ 36. Małoletni podejrzany o przestępstwo po 17 roku życia.

1. Jeśli małoletni podejrzany o krzywdzenie ma powyżej 17 lat i jego zachowanie stanowi przestępstwo, należy poinformować miejscową jednostkę prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa przez nieletniego.

Rozdział IX

Zasady ochrony wizerunku małoletniego

§ 37. Ochrona danych osobowych małoletnich w placówce.

1. ZSO nr 4 dba o to, aby chronić dane osobowe małoletnich zgodnie z prawem. W kwestiach związanych z wizerunkiem małoletnich, pracownicy szkoły postępują odpowiedzialnie i ostrożnie, dbając o to, jak są utrwalane, przetwarzane, używane i publikowane zdjęcia małoletnich.
2. Szanując prawo małoletniego do prywatności i ochrony swoich rzeczy osobistych, ZSO nr 4 gwarantuje ochronę wizerunku każdego małoletniego.
3. Zasady dotyczące ochrony wizerunku małoletniego wynikają z uregulowań RODO oraz ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Rodzice małoletnich decydują o wyrażeniu zgody na publikację wizerunku ich dzieci na stronie internetowej szkoły oraz wydawnictwach promujących szkołę. Zgoda (lub jej brak) jest wyrażona w postaci pisemnego oświadczenia składanego przy zapisie dziecka do szkoły i może być utrzymana przez cały czas uczęszczania dziecka do szkoły lub w dowolnym momencie zmieniona poprzez złożenie nowego oświadczenia.

ROZDZIAŁ X

Zasady dostępu małoletnich do Internetu oraz ochrony przed szkodliwymi treściami

§ 38. Bezpieczeństwo małoletnich w Internecie.

1. ZSO nr 4, dostarczając małoletnim dostęp do Internetu, musi podjąć środki ostrożności, aby zabezpieczyć je przed treściami, które mogą być szkodliwe dla ich właściwego rozwoju. Szkoła jest odpowiedzialna za monitorowanie sieci w celu identyfikacji potencjalnych nadużyć, a także za korzystanie z oprogramowania zabezpieczającego zgodnego z obowiązującymi standardami bezpieczeństwa.

§ 39. Dostęp małoletnich do Internetu zapewnianego przez szkołę na jej terenie.

Małoletni mają dostęp do Internetu:

- a) podczas zajęć - pod nadzorem nauczyciela;
- b) poprzez sieć wifi – w wyjątkowych sytuacjach po wprowadzeniu podanego im hasła.

§ 40. Zasady Bezpiecznego Korzystania z Internetu.

1. W przypadku dostępu pod nadzorem nauczyciela, ten jest zobowiązany informować małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.
2. Pracownik ZSO nr 4 czuwa nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez małoletnich podczas lekcji.

§ 41. Bezpieczeństwo sieci komputerowej.

1. Dyrektor jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo sieci komputerowej w ZSO nr 4.
2. Dyrektor organizuje z pomocą pracowników regularne zajęcia w przyjętej formie, dla małoletnich, dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu, o ile to możliwe.

§ 42. Dostęp do materiałów edukacyjnych.

ZSO nr 4 zapewnia stały dostęp do edukacyjnych materiałów dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu.

§ 43. Zabezpieczanie sieci internetowej.

1. Osoba odpowiedzialna za Internet dba o zabezpieczenie sieci przed niebezpiecznymi treściami poprzez instalowanie i aktualizowanie stosownego oprogramowania.
2. Oprogramowanie jest aktualizowane przynajmniej raz w miesiącu.

§ 44. Reakcja na niebezpieczne treści.

1. W przypadku wykrycia niebezpiecznych treści, osoba odpowiedzialna informuje Dyrektora, który organizuje rozmowę małoletniego z Osobą Godną Zaufania informując o tym jednocześnie rodziców.
2. Osoba Godna Zaufania rozmawia z małoletnim na temat bezpieczeństwa w Internecie.
3. Jeżeli podczas rozmowy ujawni się, że małoletni jest krzywdzony, podejmuje się działania opisane w Standardach.

ROZDZIAŁ XI

Monitoring stosowania Standardów

§ 45. Odpowiedzialność za Standardy Ochrony Małoletnich:

1. Dyrektor jako organ zarządzający jest odpowiedzialny przynajmniej za:
 - a) wdrażanie standardów, w tym określenie sposobu w jaki to ma być realizowane,
 - b) nadzór nad wdrażaniem i realizowaniem standardów.
2. Osoba odpowiedzialna za standardy, wyznaczona przez Dyrektora, jest odpowiedzialna za:
 - a) przygotowanie pracowników do przestrzegania Standardów poprzez organizację wewnętrznych szkoleń, w których pracownicy uczestniczą i potwierdzają swój udział; w tym dla nowych pracowników.
 - b) monitorowanie realizacji standardów; poprzez ewentualne badania ankietowe lub inne formy zbierania danych (minimum raz na 2 lata wśród pracowników, rodziców i małoletnich).
 - c) za przygotowanie sprawozdania z monitoringu obejmującego przebieg realizacji działań określonych w a) i b).
3. Osoba Godna Zaufania odpowiada za monitorowanie spraw zgłoszonych i podejmowanych w ich ramach reakcji oraz działań, w tym poprzez prowadzenie Rejestru Zgłoszeń na podstawie kart interwencji.
4. Cała społeczność ZSO nr 4 jest odpowiedzialna za przestrzeganie standardów oraz ewentualne proponowanie zmian do nich.

§ 46. Konsultacje w ramach monitoringu.

1. W trakcie monitoringu standardów ochrony małoletnich Dyrektor, osoba odpowiedzialna za standardy oraz Osoba Godna Zaufania konsultują się z rodzicami i małoletnimi podczas spotkań.
2. Zmiany w standardach wprowadza Dyrektor po dalszych konsultacjach z wszystkimi organami ZSO nr 4 informując o nich pracowników, małoletnich i rodziców

ROZDZIAŁ XII

Przepisy końcowe

§ 47. Wprowadzenie Standardów.

1. Standardy zaczynają obowiązywać od 1.09.2024 r.
2. Informacja o standardach i ich obowiązywaniu jest upowszechniana w ZSO nr 4 w sposób dostępny dla personelu, małoletnich i ich rodziców, poprzez określone kanały komunikacji: tekst dostępny w pokoju nauczycielskim i pokoju psychologa/pedagoga, przesłanie tekstu drogą elektroniczną (służbowa poczta e-mail, jeśli chodzi o pracowników), a także poprzez umieszczenie na stronie internetowej oraz na ogólnodostępnej tablicy ogłoszeń w formie skróconej, dostosowanej dla małoletnich.
3. Zasady zawarte w Standardach obowiązują wszystkich pracowników ZSO nr 4, włącznie z wolontariuszami, stażystami, praktykantami i innymi osobami, które mają kontakt z małoletnimi w ZSO nr 4, a swoje zrozumienie treści potwierdzają własnoręcznym podpisem.
4. Każdy pracownik jest zobowiązany przeczytać Standardy i ich przestrzegać, co potwierdzone jest pisemnym oświadczeniem.
5. Każdy członek personelu, w przypadku otrzymania zgłoszenia krzywdzenia bezpośrednio od małoletniego, musi wyrazić w formie oświadczenia gotowość do bycia Osobą Zaufania i podjęcia odpowiednich działań.

Załącznik nr 1

CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA MAŁOLETniego

Za czynniki ryzyka rozumie się takie wskaźniki (sytuacje, wydarzenia, cechy podmiotowe małoletniego, innych osób lub środowiska oraz inne zjawiska), które identyfikuje się jako zwiększające ryzyko krzywdzenia małoletniego. Choć małoletni nigdy nie jest winny doznawanej krzywdy, uznaje się, że niektóre jego cechy, związane np. ze stanem zdrowia, poziomem rozwoju, funkcjonowaniem czy pozycją w rodzinie, mogą narażać je na doświadczanie krzywdzenia w relacji z innymi (rodziną, rówieśnikami, innymi dorosłymi) lub zwiększać ryzyko doznania takiej krzywdy. Wiele z czynników ryzyka krzywdzenia związane jest z osobami najbliższymi. Przy identyfikacji ryzyka warto się powstrzymywać od oceny moralnej i przypisywania odpowiedzialności rodzicom. Zdecydowana większość dorosłych, którzy mają pod opieką swoje dzieci jest świadoma problemów i robi co w ich mocy by ochronić dzieci przed ich skutkami. Czynniki ryzyka występujące w sytuacji małoletniego powinny wskazywać nam, że warto zwrócić na niego szczególną i stałą uwagę. Warto monitorować w sposób stały jego funkcjonowanie pod kątem jego dobrostanu i czy nie jest ono zakłócanie przez krzywdzenie. Wyodrębnić można co najmniej trzy ważne grupy czynników ryzyka, które mogą wskazywać na ryzyko pojawienia się krzywdzenia. Lista tych czynników nie jest pełna i nie wyczerpuje czynników ryzyka wszystkimi formami krzywdzenia. Przy opracowywaniu listy czynników ryzyka krzywdzenia warto korzystać ze źródeł zweryfikowanych - profesjonalnych, pochodzących od zaufanych instytucji i sprawdzonych.

I. CZYNNIKI ZWIĄZANE Z MAŁOLETNIEM

Czynniki ryzyka	Opis
• przedwczesny poród • poród bez pomocy medycznej • niska waga urodzeniowa • poród z ciąży bliźniaczej lub mnogiej,	Początek życia małoletniego, okoliczności jego narodzin, takie jak: przedwczesny poród, poród bez pomocy medycznej, niska waga urodzeniowa, narodziny z ciąży mnogiej oraz krótka przerwa pomiędzy kolejnymi porodami, mogą być czynnikami ryzyka krzywdzenia
• krótkie przerwy pomiędzy kolejnymi porodami	Wszystkie te sytuacje stanowią ogromne obciążenie psychiczne i fizyczne dla rodziców i wpływają na dalszy rozwój dziecka.
• długotrwały płacz	Nadmierna płaczliwość małoletniego z kolei budzi bezradność, poczucie winy rodzica; stany te mogą zamienić się w złość, bezsilność, a w konsekwencji wywołać agresję wobec małoletniego czy jego odrzucenie.
• wiek małoletniego	Czynnikiem ryzyka krzywdzenia może być także określony wiek małoletniego. W rozwoju małoletniego występują tzw. okresy krytyczne, w których jest większe prawdopodobieństwo pojawienia się pewnych rodzajów krzywdzenia. Najmłodsze małoletni (do 3 r.ż.) są bardziej zależne od opiekunów i spędzają z nimi więcej czasu. Małoletni w tym

	wieku mają mniejszą zdolność dostosowania się do oczekiwań dorosłych, a także słabiej panują nad emocjami. To sprawia, że ryzyko doznawania przez nie krzywdy fizycznej i psychicznej jest większe. Badania wskazują także, że w okresie od osiągnięcia 8 r.ż. przez cały czas dojrzewania małoletni jest bardziej narażone na ryzyko wykorzystywania seksualnego.
• przewlekłe choroby, • niepełnosprawność intelektualna, • niepełnosprawność ruchowa	Okolicznością zwiększającą prawdopodobieństwo krzywdzenia jest niepełnosprawność intelektualna małoletniego, mocno powiązana z ryzykiem wystąpienia krzywdzenia fizycznego oraz wykorzystania seksualnego. Również przewlekłe choroby somatyczne oraz niepełnosprawność ruchowa skutkują dużą, a także trwałą zmianą życia dziecka powodując jego większą zależność od innych. Bez odpowiedniego wsparcia małoletni i jego rodzina są istotnie bardziej narażeni na wystąpienie trudnych sytuacji i frustracji. Mechanizmy te mogą prowadzić do krzywdzenia, mogącego przybrać formę jawnego odrzucenia małoletniego, biernego zaniedbywania lub nawet czynnych form przemocy, związanych z rozładowywaniem frustracji. W sytuacji niepełnosprawności lub choroby małoletniego może dojść również do przemocy psychicznej, która niekiedy wynika ze stawiania małoletniemu wymagań, jakim nie jest ono w stanie sprostać.
• choroby psychiczne	Kolejnym czynnikiem ryzyka są choroby psychiczne małoletniego. Wystąpienie u małoletniego zaburzeń psychicznych wiąże się z wysokim poziomem stresu i lęku w rodzinie. Łatwo wtedy o eskalację trudnych zachowań pozostałych domowników, np. agresji i przemocy – zarówno fizycznej, jak i słownej.

II. CZYNNIKI RODZINNE (czyli cechy charakteryzujące funkcjonowanie rodziny oraz cechy poszczególnych jej członków).

Czynniki ryzyka	Opis
• nieobecność rodziców	Ryzyko wystąpienia krzywdzenia małoletniego wiąże się z jego opuszczeniem przez jedno lub oboje rodziców. Nieobecność rodziców – fizyczna bądź psychiczna – jest czynnikiem ryzyka krzywdzenia małoletnich, bez względu na ich wiek. Czynnikiem ten zwiększa prawdopodobieństwo zaniedbania fizycznego i emocjonalnego. Konsekwencją tego jest szukanie przez małoletnich bliskości i

	akceptacji u osób obcych, które także mogą być potencjalnymi sprawcami krzywdzenia
• autorytarny styl rodzicielstwa • doświadczanie przez rodzica przemocy w dzieciństwie • kondycja psychiczna rodziców.	Prawdopodobieństwo wystąpienia przemocy wobec małoletniego związane jest także z tzw. autorytarnym stylem rodzicielstwa, który wynika m.in. z historii życia rodzica, cech jego osobowości oraz kondycji psychicznej. Doświadczenie przez rodzica przemocy w dzieciństwie lub bycie jej świadkiem oraz brak odczuwania bliskości z własnymi rodzicami znacząco zwiększają prawdopodobieństwo powielania podobnych zachowań wobec małoletnich i wejście w rolę sprawcy.
• uzależnienia • inne zaburzenia psychiczne rodzica • konflikty • kryzysy	Uzależnienia i inne zaburzenia psychiczne rodzica są przyczyną większego ryzyka doświadczenia przez małoletnich krzywdzenia. Agresji lub innym formom krzywdzenia w rodzinie sprzyjają też konflikty i kryzysy.
• samotne rodzicielstwo • obecność niespokrewnionych osób dorosłych w rodzinie	Do czynników ryzyka krzywdzenia zaliczane jest także samotne rodzicielstwo, będące dla wielu osób sporym wyzwaniem. Ograniczona ilość czasu, który rodzic może poświęcić małoletniemu, jest przyczyną trudności w budowaniu bliskiej relacji z małoletnim. Dodatkowo, niestabilna sytuacja rodzinna: brak wsparcia, obecność niespokrewnionych z małoletnim osób, mogą powodować ryzyko wystąpienia odrzucenia i agresji lub nieprawidłowych relacji.
• rodzina zastępcza • rodzina adopcyjna	Istotnym czynnikiem ryzyka jest obecność małoletniego w nieprzygotowanej wychowawczo i merytorycznie rodzinie zastępczej czy adopcyjnej. Rodzice przyjmujący małoletniego pod swoją opiekę bywają niegotowi do tego, aby radzić sobie z bardzo trudnymi emocjami skrzywdzonego wcześniej małoletniego. Odrzucenie, skrajna przemoc, których małoletni mógł doświadczyć, wpływają na jego zachowanie oraz funkcjonowanie całego systemu rodzinnego. Porzuceni małoletni postrzegają siebie jako niegodni miłości, mało ważni i zasługujący na karę. Swoim zachowaniem często prowokują do odrzucenia czy ukarania, by utwierdzić się w przekonaniach. Kary reaktywują wcześniejsze traumy małoletniego i dezorganizują jego zachowanie, względem którego rodzice są bezradni.

III. CZYNNIKI ZWIĄZANE ZE ŚRODOWISKIEM SPOŁECZNYM

Czynniki ryzyka	Opis
• izolacja społeczna	Do tej grupy zalicza się głównie izolację społeczną, rozumianą jako ubogie kontakty małoletniego i jego rodziny z innymi osobami lub grupami oraz zamknięcie na relacje pozarodzinne. Sytuacja taka może sprzyjać rozwojowi przemocy, a także większej kontroli sprawcy nad swoimi ofiarami oraz ograniczać szanse na jej ujawnienie i udzielenie pomocy.
• ubóstwo w najbliższym otoczeniu rodziny	Ryzyko wystąpienia krzywdzenia małoletni niosą też: ograniczenie możliwości zaspokajania potrzeb materialnych i zdrowotnych, złe warunki mieszkaniowe czy skrajne ubóstwo. Takim sytuacjom często towarzyszy stres rodziców, którzy muszą zapewnić przetrwanie sobie i małoletniemu.
• przemoc i patologia	Czynniki ryzyka krzywdzenia małoletniego są także przemoc i patologia społeczna występujące w najbliższym środowisku zamieszkania.

Załącznik nr 2

SYMPTOMY KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO

Poprzez symptomy krzywdzenia rozumie się takie wskaźniki (przede wszystkim stany, ale również sytuacje, wydarzenia, cechy podmiotowe małoletniego, innych osób lub środowiska), które identyfikuje się jako możliwe oznaki lub skutki krzywdzenia. Choć niektóre oznaki lub skutki mogą się wydawać jednoznacznym następstwem krzywdzenia, nie zawsze tak być musi. Pewnym jest, że poważne i silnie wskazujące na krzywdzenie symptomy powinny być niezwłocznie wyjaśniane (przede wszystkim co do kontekstu ich pojawienia się). Rozważenie możliwości krzywdzenia oznacza, że krzywdzenie stanowi jedno z możliwych wyjaśnień niepokojących. W takiej sytuacji konieczna jest dalsza ocena sytuacji - należy w miarę możliwości wykluczyć inne wyjaśnienia danego symptomu. Symptomy krzywdzenia małoletnich można podzielić na kilka kategorii, np.:

- Symptomy fizyczne: ślady na ciele małoletniego, siniaki, otarcia, złamania, odparzenia, ślady duszenia.
- Symptomy emocjonalne: trudności w rozumieniu i wyrażaniu emocji, nagła i silna ekspresja emocji, negatywny obraz siebie, silny strach, okazywanie agresji.
- Symptomy poznawcze: spadek wyników w nauce, niewystępujące wcześniej problemy z koncentracją i pamięcią, trudności w rozwiązywaniu problemów.
- Symptomy behawioralne: problemy z podporządkowaniem się regułom, wycofanie, nieufność, agresywne zachowania.
- Objawy molestowania seksualnego: ból, zaburzenia układu pokarmowego i moczowego, reakcje psychiczne, wycofanie, poczucie wstydu.

Ważne jest, aby nauczyciele byli wrażliwi na zmiany w zachowaniu uczniów, obserwowali ich uważnie i rejestrowali niepokojące symptomy mogące świadczyć o krzywdzeniu małoletnich.

Załącznik nr 3

ZASADY BEZPIECZNEJ RELACJI PERSONELU Z MAŁOLETNIM

Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez personel jest działanie dla dobra małoletniego i w jego najlepszym interesie. Personel traktuje małoletniego z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie krzywdzenia wobec małoletnich w jakiegokolwiek formie. Personel realizując te cele działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych instytucji oraz swoich kompetencji. Zasady bezpiecznych relacji personelu z małoletnimi obowiązują wszystkich pracowników, stażystów, praktykantów i wolontariuszy. Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia o zapoznaniu się i akceptacji zasad.

Relacje personelu z dziećmi:

Jesteś zobowiązany/a do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia, czy Twoja reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych małoletnich. Działaj w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji Twojego zachowania.

ZACHOWANIA POZYTYWNE

1. W komunikacji z małoletnim zachowuj cierpliwość i szacunek.
2. Słuchaj uważnie małoletniego i udzielaj mu odpowiedzi adekwatnych do wieku i sytuacji.
3. Zapewnij małoletnich, że jeżeli czują się niekomfortowo z jakimś zachowaniem, sytuacją czy słowami mogą o tym powiedzieć Tobie lub wskazanej osobie (zgodnie z wewnętrznymi procedurami) i mogą ocenić reakcji/pomocy.
4. Doceniaj i szanuj wkład małoletnich w podejmowanie działań i traktuj je równo (bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd).
5. Nie faworyzuj, a przynajmniej unikaj faworyzowania.
6. Szanuj prawo małoletniego do prywatności, a jeżeli musisz odstąpić od tej zasady wyjaśnij to (np. aby chronić małoletniego odstępujesz od zasady poufności) - jeżeli nie wiesz, czy daną informację potraktować jako poufną, skonsultuj to ze wskazanymi osobami.
7. Podejmując decyzje dotyczące małoletniego poinformuj go o tym i staraj się brać pod uwagę jego oczekiwania.
8. Unikaj zbędnego ryzyka w pracy z małoletnim – sprawdzaj czy sprzęt i otoczenie jest bezpieczne.
9. Zawsze bądź przygotowany na wyjaśnienie swoich działań wobec małoletnich.
10. Zachowaj szczególną ostrożność wobec małoletnich, którzy doświadczyli nadużyć i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że małoletni będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach powinieneś reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc małoletniemu zrozumieć znaczenie osobistych granic.
11. Pamiętaj, że w sytuacjach, które tego wymagają, należy podejmować bezpieczny kontakt fizyczny z małoletnim. Istnieją sytuacje, w których fizyczny kontakt z małoletnim jest stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby małoletniego w danym momencie, uwzględnia wiek małoletniego, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Kieruj się zawsze swoim profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując reakcję małoletniego, pytając go o zgodę na kontakt fizyczny i zachowując świadomość, że nawet przy Twoich dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez małoletniego lub osoby trzecie. Zatem można w zależności od wieku, sytuacji, innych czynników wykonywać czynności pielęgnacyjne, higieniczne, można pomagać małoletniemu w ubieraniu i

rozbieraniu, jedzeniu, myciu i w korzystaniu z toalety. Brak pomocy małoletniemu, który nie może poradzić sobie sam np. z czynnością higieniczną może stanowić naruszenie jego godności. Kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.

ZACHOWANIA NEGATYWNE

1. Nie wolno Ci zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać małoletniego (np. publicznie komentować jego wagę, tożsamość płciową, ubiór, światopogląd, rasę, pochodzenie społeczne, narodowość oraz wytykać popełnione błędy. Przykładowo: a. - „jesteś duża, połóż się na materacu z tą małą, drobną itp.” b. - „ale pięknie schudłaś/leś” c. - „teraz to wszyscy mają depresję” d. - „ci ludzie ze (np. Wschodu), to wszyscy są ...” e. - „ciebie nie pytam, bo ty i tak nigdy nie wiesz” f. - „a w sprawdzianie nie napisałeś/łaś ...”
2. Jeżeli nie jest to przedmiotem merytorycznym podjętych działań, nie poruszaj publicznie kwestii wagi, orientacji seksualnej, ubioru, światopoglądu, rasy, pochodzenia społecznego, narodowości.
3. Nie wolno Ci krzyczeć na małoletniego w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa jego lub innych małoletnich.
4. Nie wolno Ci bić, szturchać, popychać ani w inny sposób naruszać nietykalności fizycznej małoletniego. Przytrzymanie jest dopuszczalne wyłącznie, jeśli jest niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa.
5. Kontakt fizyczny typu dotknięcie dłonią w celu przywrócenia uwagi jest dopuszczalny na podstawie dostosowania wymagań edukacyjnych dla uczniów objętych kształceniem specjalnym na podstawie IPETu.
6. Nie wolno Ci nawiązywać z małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznych, intymnych lub seksualnych (seksualne/nawiązujące do seksu żarty, komentarze, gesty, udostępnianie treści erotycznych lub pornograficznych, bez względu na formę). Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie małoletnim przez pracownika lub pracownikiem przez małoletniego, muszą być zgłaszane dyrekcji. Jeśli jesteś ich świadkiem reaguj, ale w taki sposób, by zachować godność osób zainteresowanych.
7. Nie wolno Ci utrwalać wizerunku małoletniego dla potrzeb prywatnych (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie). Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków małoletniego, jeśli Dyrekcja nie została o tym poinformowana, nie wyraziła na to zgody i nie uzyskała zgód rodziców/przedstawicieli ustawowych. Nie dotyczy to zdjęć dokumentujących dane wydarzenie, gdy wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół większej całości takiej jak zgromadzenie, impreza itd. [zgodnie z art. 81ust 2 pkt 2 ustawy Prawo autorskie].
8. Nie wolno Ci zapraszać małoletnich do swojego prywatnego domu/mieszkania, samochodu ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z małoletnimi poza godzinami pracy, musisz poinformować o tym dyrekcję, a rodzice i małoletni muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
9. Nie wolno Ci kontaktować się z małoletnimi przez prywatne kanały komunikacji i media (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych). Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z małoletnimi i ich rodzicami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, dziennik elektroniczny, a w przypadku dyrekcji telefon służbowy), ewentualnie formalna grupa w domenie Google, na Facebooku/Messengerze/ za zgodą rodzica.
10. Nie można zmusić ucznia ani nauczyciela do uczestniczenia w grupie nieformalnej na Facebooku/Messengerze.
11. Nie wolno Ci proponować małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w ich obecności.
12. Jeżeli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań, sytuacji ze strony innych dorosłych lub małoletnich, zawsze poinformuj o tym Dyrektora lub postąp zgodnie z procedurą interwencji opisaną w STANDARDACH.
13. Jeżeli utrzymujesz relacje towarzyskie lub rodzinne z rodzicami małoletniego (jeśli małoletni i rodzice są osobami bliskimi wobec pracownika) zachowuj poufność wszystkich informacji dotyczących innych małoletnich, ich rodziców oraz opiekunów.

14. Nie wolno Ci przyjmować pieniędzy ani prezentów od małoletnich, ani ich rodziców. Nie dotyczy to okazjonalnych podarków związanych ze świętami w roku szkolnym, np. kwiatów, prezentów składkowych czy drobnych upominków przyjętych tradycyjnie przy tego typu okolicznościach.
15. Nie podejmuj innego niż niezbędny kontakt fizyczny z małoletnim. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z małoletnim może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu. Zostało to opisane w p. 11 zachowań pozytywnych.
16. Nie wolno Ci ujawniać informacji wrażliwych dotyczących małoletniego wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych małoletnich. Obejmuje to wizerunek małoletniego, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
17. Nie wolno Ci zachowywać się w obecności małoletnich w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec małoletniego relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
18. Nie dotykaj małoletniego, jeśli nie jest to konieczne dla zachowania jego bezpieczeństwa.
19. Nie wolno Ci angażować się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z małoletnimi czy brutalne zabawy fizyczne.
20. Podczas wyjazdów i wycieczek niedopuszczalne jest spanie z małoletnim w jednym łóżku lub w jednym pokoju.
21. Jeżeli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań, sytuacji ze strony innych dorosłych lub małoletnich, zawsze poinformuj o tym Dyrektora lub postąp zgodnie z procedurą interwencji opisaną w Standardach.

BEZPIECZEŃSTWO ONLINE

1. Bądź świadom cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania Twojej prywatnej aktywności w sieci przez aplikacje i algorytmy, ale także Twoich własnych działań w Internecie. Dotyczy to lajkowania określonych stron, korzystania z aplikacji randkowych, na których możesz spotkać uczniów/uczennice, obserwowania określonych osób/stron w mediach społecznościowych i ustawień prywatności kont, z których korzystasz. Jeśli Twój profil jest publicznie dostępny, małoletni i ich rodzice/opiekunowie będą mieć wgląd w Twoją cyfrową aktywność.
2. Nie wolno Ci nawiązywać kontaktów z uczniami i uczennicami poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych.
3. W trakcie lekcji osobiste urządzenia elektroniczne uczniów i nauczycieli powinny być wyłączone lub wyciszone, a funkcjonalność bluetooth wyłączona na terenie szkoły.

Załącznik nr 4

ZASADY BEZPIECZNEJ RELACJI MIĘDZY MAŁOLETNIMI

Podstawowe zasady.

W ZSO nr 4 nie ma zgody na przemoc - ani fizyczną, ani seksualną, ani psychiczną, ani słowną, ani cyberprzemoc. Każdy z nas rozumie, że różnimy się od siebie - akceptujemy siebie nawzajem.

ZACHOWANIA POZYTYWNE

1. W komunikacji z kolegami/koleżankami zachowuj szacunek, nie przerywaj innym, gdy się wypowiadają.
2. Słuchaj innych, gdy mówią.
3. Pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, jeśli nie naruszają one dobra osobistego innych osób.
4. Pamiętaj, że żarty, które nie bawią drugiej osoby albo sprawiają jej przykrość, nie są żartami i taką zabawę słowną natychmiast przerywaj.
5. Stosuj słowo „STOP”, jeśli dana forma interakcji Ci nie odpowiada.
6. Jeśli pojawi się konflikt między Tobą a kolegą/koleżanką, spróbuj go rozwiązać stosując komunikat JA - przykład 5 kroków:
 - a) Wycisz się, uspokój, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię, zanim stracisz nad sobą kontrolę, a konflikt się tylko pogorszy.
 - b) Powiedz co według Ciebie jest problemem, co jest przyczyną nieporozumienia, czego oczekujesz. (komunikaty JA)
 - c) Słuchaj co mówi druga osoba, jakie są jej odczucia, czego ona oczekuje i podsumuj, to co usłyszałeś/usłyszałaś.
 - d) Upewnij się, że Twój rozmówca powiedział wszystko odnośnie swoich odczuć.
 - e) Wymyślcie rozwiązanie, które będzie satysfakcjonujące dla Was obojga.
 - f) Skorzystaj z pomocy mediatorów rówieśniczych lub dorosłych
7. Jeśli nie uda się Nam rozwiązać konfliktu, pamiętamy, że zawsze możemy zwrócić się o pomoc do wychowawcy.
8. Szanuj przestrzeń intymną swoich kolegów i koleżanek.
9. Jeśli chcesz pożyczyć jakąś rzecz od kolegi/koleżanki, zapytaj.
10. Szanuj prawo innych do prywatności, nie przeglądaj rzeczy, telefonu, tabletu, komputera, plecaków, innych osób i ich zawartości.
11. Unikaj wchodzenia w sytuacje, które mogą mieć dla Ciebie i innych negatywne konsekwencje.
12. Jeżeli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z niżej opisanych zachowań, sytuacji ze strony innych dorosłych lub małoletnich, zawsze poinformuj o tym wychowawcę lub postąp zgodnie z procedurą interwencji opisaną w standardach.

ZACHOWANIA NEGATYWNE

1. Nie wolno Ci krzyczeć na koleżanki, kolegów, lekceważyć, obrażać, wyśmiewać, wykluczać z grupy.
2. Nie wolno Ci używać języka nienawiści, wulgaryzmów.
3. Nie wolno Ci bić, szturchać, popychać ani w inny sposób naruszać nietykalność fizyczną koleżanki/kolegi ani używać jakiegokolwiek przemocy fizycznej
4. Nie wolno Ci nagrywać ani rozpowszechniać wizerunku kolegi/koleżanki bez jego/jej wyraźnej zgody.
5. Nie wolno Ci wyrażać negatywnych, prześmiewczych komentarzy na temat zachowania, pracy, wyglądu kolegów/koleżanek.

6. Nie wolno Ci pożyczać rzeczy innych bez ich zgody.
7. Nie wolno Ci zabierać, ukrywać rzeczy innych osób.
8. Nie wolno Ci spożywać alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji ani zachęcać do ich spożycia kolegów/koleżanek.

Załącznik nr 5**KARTA INTERWENCJI**

Imię i nazwisko małoletniego		
Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
Osoba/y zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia		
Opis działań profilaktycznych i wyjaśniających podjętych przez:	Data	Działanie
Spotkania z rodzicami małoletniego	Data	Opis spotkania
Forma podjętej interwencji wewnętrznej	1. Rozmowa dyscyplinująca ☐ 2. Inny rodzaj interwencji. Jaki?	

Forma podjętej interwencji zewnętrznej (podkreślić właściwe)	1. Procedura „Niebieskiej Karty” lub inne zgłoszenie do Ośrodka Pomocy Rodzinie. 2. Wniosek o wgląd w sytuację małoletniego/ rodziny. 3. Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. 4. Zawiadomienie o podejrzeniu demoralizacji do sądu rodzinnego. 5. Inny rodzaj interwencji. Jaki? 	
Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję)		
Data interwencji		
Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli jednostka uzyskała informacje o wynikach/ działania placówki/działania rodziców	Data	Działanie

Notatki i dodatkowe wyjaśnienia	
--	--

(data i podpis)

Załącznik nr 6

(pieczęć szkoły/placówki)

Miejscowość, data.....

NOTATKA SŁUŻBOWA

Nauczyciel, funkcja

Data zdarzenia:

Osoby uczestniczące w zdarzeniu:

.....

Krótki opis sytuacji (zdarzenia):

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Wnioski, ustalenia:

.....

.....

.....

.....

Działania, kroki podjęte przez nauczyciela:

.....

.....

.....

.....

(data i podpis)

Załącznik nr 7

WNIOSEK O WGLĄD W SYTUACJĘ MAŁOLETNIEGO

Miejscowość, data

Sąd Rejonowy w
Wydział Rodzinny i Nieletnich

Wnioskodawca:

Imię, nazwisko
(Dyrektor)

Uczestnicy postępowania:

Imię i nazwisko małoletniego:

Data i miejsce urodzenia małoletniego:

Pesel:

Adres:
(kod pocztowy, miejscowość, ulica, numer domu/mieszkania)

Rodzice małoletniej/ego:

Imię i nazwisko matki:

Adres:
(kod pocztowy, miejscowość, ulica, numer domu/mieszkania)

Inne dane kontaktowe – numer telefonu, adres mailowy:

.....

Imię i nazwisko ojca:

Adres:
(kod pocztowy, miejscowość, ulica, numer domu/mieszkania)

Inne dane kontaktowe – numer telefonu, adres mailowy:

.....

WNIOSEK O WGLĄD W SYTUACJĘ MAŁOLETNIEGO

Działając jako Dyrektor Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 4 w Poznaniu, na podstawie art. 572 kodeksu postępowania cywilnego oraz przyjętych w placówce Standardów Ochrony Małoletnich wnoszę o wgląd w sytuację małoletniej/go:

..... i
wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

Uzasadnienie

(opis stanu faktycznego, zaobserwowane przez pracowników symptomy krzywdzenia małoletniego, dodatkowe czynniki ryzyka krzywdzenia małoletniego występujące w danej sytuacji)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Załącznik nr 8

Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa

Dyrektor ZSO nr 4.
os. Czecha 59
61-288 Poznań

Miejscowość, data

Prokuratura Rejonowa
w

Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa

Składam zawiadomienie podejrzenia popełnienia przestępstwa

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Rodzice małoletniej/ego:

Imię i nazwisko matki:

Adres:

(kod pocztowy, miejscowość, ulica, numer domu/mieszkania)

Inne dane kontaktowe – numer telefonu, adres mailowy:

.....

Imię i nazwisko ojca:

Adres:

(kod pocztowy, miejscowość, ulica, numer domu/mieszkania)

Inne dane kontaktowe – numer telefonu, adres mailowy:

.....

Uzasadnienie

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Osobą zajmującą się sprawą małoletniej/ego

jest

(imię, nazwisko i funkcja)

.....

(podpis osoby uprawnionej do reprezentacji instytucji)